

- ימים האחרונים דחה"פ - היי תהא שנת אראנו נפלאות4

נ ג ל ה

הפשטת בגדים בבת אחת

הרה"ת מיכאל חנוך גאלאמב

בשו"ע אדה"ז או"ח סי' בי סוסי"ג:

"וע"פ הקבלה יש ליזהר מלבוש בי מלבושים יחד מפני שקשה לשכחה".

ומקורו הוא מהאר"י ז"ל, והובא גם במ"א, (וראה גם בספר טעמי המנהגים שמעתיק הטעם).

מהלשון מובן שהזהירות צ"ל רק בנוגע הלבשת בי בגדים בבת אחת, אבל בהפשטה אין קפידה כלל.

אבל ראה בעטרת ראש לכ"ק אדמו"ר האמצעי בשער יום הכיפורים סוסי"ג (עי' ל [כט]).

"ורא"י מענין הידוע בפושט בי לבושים כאי שקשה לשכחה כו'. "וצ"ב*.

(וראה גם בספר שמירת הגוי"נ עי' רלב (סי' סט ס"ד) שמביא בשם השלחן הטהור (או"ח ס"ב) ושו"ת יין טוב (סי"א) שגם בהפשטה יש קפידה).

וכבר העיר על כך הר"י מונדשיין ביגדיל תורה ירושלים חוברת ג.

המערכת

~~~~~

שיטת אדה"ז בבדיקת החמץ לאור הנר

הת' עקיבא גרשון וגנר
תות"ל 770

בשו"ע אדה"ז סי' תל"ג ס"א כי וז"ל "הבדיקה צריך שתהיי

לאור הנר ולא לאור החמה ולא לאור הלבנה וכו' שאור הנר יפה לבדיקה וחיפוש במחבואות בחורים ובסדקים", עכ"ל.

ולכ' מדברי אדה"ז בסעי' זה יוצא פי' חדש בפ"י הגמ' בפסחים המיישב כמה קושיות במפרשים שלא ראיתי שהעירו ע"ז.

דהנה מבואר בגמ' (פסחים ד') ונבדוק בשית, ארנב"י בשעה שבנ"א מצויים בבתיהם ואור הנר יפה לבדיקה. ופירש"י (בד"ה ואור) אבל ביום מחשיך וא"ת יבדוק לאור היום וכו' עכ"ל.

ומדברי המפרשים יוצאים שנים שהם ארבע פירושים בדברי הגמ' האלו (ע"י בשו"ע ר"ס תל"ג ובנו"כ ובערוה"ש שם ועוד), חדא הנה מרש"י יוצא דמה דהגמ' קאמר כאן (בשעה) שאור הנר יפה לבדיקה אי"ז שייך לדרשת הכתובים שבדף (ז:). אבל יש מפרשים דזהו כמו טעמא דקרא דילפינן מהכתובים דמציאה מחיפוש.

וגם בהפ"י של אור הנר יפה לבדיקה הנה מרש"י מבואר דאין הכוונה בזה דיפה מאור היום (ממה דהקשה וא"ת וכו'), אבל י"מ דיפה גם מאור היום (וע"י בס' מועדי ה' על הסמ"ג הלי' בדיקת חמץ מה דהקשה לבי' האופנים).

לכל הפירושים מיהו, לכי' יסוד הדין דאור הנר יפה לבדיקה הוא, או שנר יפה יותר בלילה מביום (ואין טעם שצ"ל בנר דוקא כ"א מצד גזיה"כ, רק דיש טעם שצריך להיות בלילה שב"א מצויין בבתיהם) או שאור הנר יפה מאור היום (וזרו הטעם שצריך להיות דוקא באור הנר והוא טעמא דקרא), ולפכ"ז הנה מה דקאמר הגמ' (ח.) בענין הכניסה לחורין ולסדקין הוה עניי' לעצמו.

אבל מלשון אדה"ז הנ"ל "שאור הנר יפה לבדיקה וחיפוש במבואות בחורין ובסדקין", מבואר דהפ"י במה דיפה לבדיקה הוא דיפה לחורין ולסדקין. והפ"י בזה לכי' הוא דגדר בדיקה הוא (בעיקר) דוקא בדיקה וחיפוש בחורין ובסדקין. וזהו דאור הנר יפה גם מאור היום, דאין הפ"י דיפה מאיר היום אלא דיפה לעיקר ענין הבדיקה, שהוא בחורים ובסדקים, דשם לא שייך איר היום, וזהו שתיקנו כל הבדיקה בנר דוקא (יסמכו זה אקרא) מכיוון שעיקר גדר הבדיקה הוא בחורים ובסדקים דשם אור הנר דוקא יפה (ויל"ע המקור).

